

Undgå klovproblemer hos søer

En af de hyppigste grunde til, at en so aflives, er klovproblemer, og derfor er der behov for at blive klogere på, hvilke klovforandringer og -læsioner, der ses hos søer i danske besætninger.

Af Lisbeth Ulrich Hansen, chefforsker, Seges Innovation

Der er ikke tidligere gennemført en afprøvning, der omfatter en stor stikprøve af danske sobesætninger, hvor der for samme ben både gennemføres en vurdering af klovforandringer uden på kloven og læsioner inden i kloven. Den viden, der opnås ved at kæde disse fund sammen, vil øge vidensgrundlaget og dermed muligheden for at forebygge klovskader og halthed på besætningsniveau.

Der blev derfor indsamlet 513 bagben fra 306 besætninger på Daka. Halvdelen af benene var fra aflivede søer, resten var fra selvdøde søer. De aflivede søer havde signifikant flere klovforandringer uden på kloven og læsioner inden i kloven sammenlignet med selvdøde søer.

Flere forandringer på samme tid

Flere af klovforandringerne uden på kloven sås ofte samtidig. Således havde søer med uens klove ofte også lange klove og balleforhorning, og søer med lange klove havde ofte også lange biklove. Bylder og betændelse inden i kloven hang også sammen, og betændelse ét sted sås ofte samtidig med betændelse flere andre steder.

Der var en række forandringer uden på kloven og læsioner inden i kloven, som ofte sås samtidig. Når der var sår på soens hud ved biklov, kronrand og kode, ligesom hvis klovvæggen løsnedes sig, sås der ofte betændelsestilstande i det underliggende væv, led og knogler.

Revner i klovvæg, revner mellem sål og balle, revner i den hvide linje og balleforhorning forekom relativt sjældent

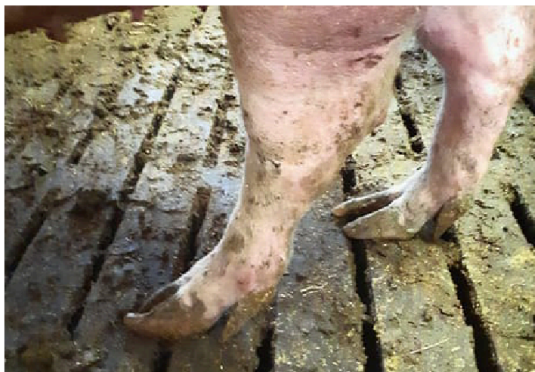

Bagben fra aflivede og selvdøde søer klar til obduktion.

sammen med læsioner inden i kloven. Klovvæggen og klovsålen yder tilsyneladende en rimelig god beskyttelse af de underliggende væv.

Det tyder heller ikke på, at uens klove, lange klove og

Søer med lange biklov og klove skal trimmes og beskæres efter anvisning.

lange biklove sås sammen med læsioner inden i kloven. Dette betyder dog ikke, at for eksempel lange klove ikke er et problem for dyrets velfærd, men blot, at det ikke synes skadeligt for benets indvendige tilstand.

Den viden, der nu foreligger, vil blive brugt i kommende undersøgelser som afsæt til at øge muligheden for, at klovskader og halthed reduceres på besætningsniveau.

På nuværende tidspunkt kan der på besætningsniveau iværksættes et langt større fokus på og håndtering af sår og skader på søernes hud omkring kronrand, kode og biklov, ligesom fokus på trimning/beskæring af lange biklove og klove, der er lange og/eller uens, kan intensiveres.

Fakta

- Sår ved biklove/kode skal være helbredt inden fravæning/løbning – alternativt skal soen slagtes.
- Søer med sår ved kronrand eller løsnet klovvæg skal slagtes/aflives.
- Lange biklove skal trimmes i farestien.
- Søer med lange klove skal beskæres efter anvisning.
- Polte, hvor forskellen mellem inder- og yderklov er stor, skal slagtes.